

BIBLIOTEKA SEJMOWA
KONSTYTUCJE ŚWIATA

KONSTYTUCJA
*Socjalistycznej Republiki
Wietnamu*

HIẾN PHÁP
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI
CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Tłumaczenie z języka wietnamskiego
Hoa Dessoulavy-Śliwińska

Wstęp
Małgorzata Pietrasiak

Warszawa 2025

Seria: Konstytucje Świata

Redaktor serii: Wiesław Staśkiewicz

Konstytucja Socjalistycznej Republiki Wietnamu

Weryfikacja naukowa: **Wiesław Staśkiewicz**

Redakcja: **Joanna Tatur**

Projekt graficzny: **Darek Kondefefer**

© Copyright by Kancelaria Sejmu 2025

Biblioteka Sejmowa

ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

e-mail: biblioteka@sejm.gov.pl

Skład i redakcja techniczna: Zespół Wydawnictwa Sejmowego

Druk i oprawa: Wydział Poligrafii Kancelarii Sejmu

ISBN: 978-83-7666-780-5

SPIS TREŚCI

Wstęp <i>Małgorzata Pietrasiak</i>	6
Konstytucja Socjalistycznej Republiki Wietnamu z dnia 28 listopada 2013 roku	40
Preambuła	42
Rozdział I. System polityczny	44
Rozdział II. Prawa człowieka – podstawowe prawa i obowiązki obywateli	50
Rozdział III. Gospodarka, społeczeństwo, kultura, edukacja, nauka, technologia i środowisko	60
Rozdział IV. Obrona Ojczyzny	66
Rozdział V. Zgromadzenie Narodowe	70
Rozdział VI. Prezydent	82
Rozdział VII. Rząd	88
Rozdział VIII. Sądy Ludowe i Prokuratura Ludowa	94
Rozdział IX. Lokalna administracja	98
Rozdział X. Krajowa Rada Wyborcza i Państwowy Urząd Kontroli	102
Rozdział XI. Moc prawna Konstytucji i zmiana Konstytucji	104
Wybrana literatura	106

KONSTYTUCJA SOCJALISTYCZNEJ REPUBLIKI WIETNAMU

Przyjęta na 6. Sesji Zgromadzenia Narodowego XIII kadencji
w dniu 28 listopada 2013 roku.

Ogłoszona Zarządzeniem Prezydenta
Socjalistycznej Republiki Wietnamu

Nr 19/2013/L-CNT z dnia 8 grudnia 2013 roku.

Weszła w życie 1 stycznia 2014 roku.

Publikowany tekst konstytucji jest zgodny ze stanem prawnym
na dzień 1 lipca 2024 roku.

HIẾN PHÁP
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI
CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

PREAMBUŁA

PREAMBUŁA

W ciągu swojej tysiącletniej historii Naród Wietnamski, pracując sumiennie i twórczo oraz heroicznie walcząc, aby budować i chronić swój kraj, uformował tradycję patriotyzmu, solidarności, humanizmu, sprawiedliwości, wytrwałości i niezłomności i ukształtował kulturę Wietnamu.

Począwszy od 1930 roku, pod przywództwem Komunistycznej Partii Wietnamu, założonej i doskonalonej przez Prezydenta Hồ Chí Minha, nasz Naród prowadził długotrwałą walkę, pełną trudności i poświęceń, o narodową niepodległość i wolność oraz własne szczęście.

W następstwie triumfu rewolucji sierpniowej 2 września 1945 roku Prezydent Hồ Chí Minh odczytał Proklamację Niepodległości, ogłaszając narodziny Demokratycznej Republiki Wietnamu, obecnie Socjalistycznej Republiki Wietnamu. Dzięki woli i sile całego Narodu oraz pomocy przyjaciół na całym świecie Naród nasz odniósł wspaniałe zwycięstwa w walkach o narodowe wyzwolenie, zjednoczenie kraju, obronę Ojczyzny i wypełnianie międzynarodowych zobowiązań oraz dokonał wielkich osiągnięć o historycznym znaczeniu dla odnowy i budowy kraju w kierunku socjalizmu. Wcielając w życie Program Narodowego Rozwoju w trakcie okresu przejściowego do socjalizmu, dziedzicząc Konstytucje z lat 1946, 1959, 1980 i 1992, Wietnamczycy ustanawiają, wdrażają i chronią tę Konstytucję w imię dobrobytu ludzi oraz silnego kraju, demokracji, sprawiedliwości i rozwoju cywilizacyjnego.

SYSTEM POLITYCZNY

ROZDZIAŁ I

SYSTEM POLITYCZNY

Artykuł 1

Socjalistyczna Republika Wietnamu jest niezależnym, suwerennym, jednolitym i integralnym terytorialnie państwem obejmującym ląd stały, wyspy, obszary morskie i przestrzeń powietrzną.

Artykuł 2

1. Socjalistyczna Republika Wietnamu jest socjalistycznym Państwem prawnym rządzonym przez Lud i dla Ludu.
2. Socjalistyczna Republika Wietnamu należy do Ludu; cała władza państwowa należy do Ludu i opiera się na sojuszu klasy robotniczej, chłopów i inteligencji.
3. Władza państwowa stanowi jedność i powierzona jest organom państwowym, które wzajemnie się kontrolują i koordynują swoje działania w wykonywaniu władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej.

Artykuł 3

Państwo gwarantuje i wspiera władzę Ludu; uznaje, szanuje, chroni i zapewnia prawa człowieka i obywatela oraz dąży do zapewnienia pomysłności Ludu, silnego, demokratycznego, sprawiedliwego oraz cywilizowanego kraju, w którym każdy ma dostatecznie, wolne i szczęśliwe życie oraz warunki do wszechstronnego rozwoju.

Artykuł 4

1. Komunistyczna Partia Socjalistycznej Republiki Wietnamu – awangarda klasy robotniczej, a zarazem przedstawiciel ludu pracującego i narodu wietnamskiego wiernie reprezentujący interesy klasy robotniczej, ludu pracującego i całego narodu, kierująca się ideologią marksistowsko-leninowską i myślą Hồ Chí Minha, jest siłą przewodnią Państwa i społeczeństwa.
2. Komunistyczna Partia Socjalistycznej Republiki Wietnamu jest ściśle związana z Ludem, służy Ludowi, poddaje się nadzorowi Ludu i odpowiada przed Ludem za swoje decyzje.

3. Wszystkie organizacje partyjne oraz członkowie Komunistycznej Partii Wietnamu działają w granicach Konstytucji i ustaw.

Artykuł 5

1. Socjalistyczna Republika Wietnamu jest państwem jednoczącym wszystkie grupy etniczne żyjące wspólnie w Wietnamie.

2. Wszystkie grupy etniczne są równe, zjednoczone oraz uznają i wspierają się wzajemnie dla wspólnego rozwoju; wszelkie akty dyskryminacji i podziału grup etnicznych są zabronione.

3. Językiem narodowym jest język wietnamski. Każda grupa etniczna ma prawo posługiwać się własnym językiem i pismem, aby zachować własną tożsamość i upowszechnić swoje zwyczaje, praktyki, tradycje i kulturę.

4. Państwo realizuje politykę wszechstronnego rozwoju i stwarza mniejszościowym grupom etnicznym warunki aby wykorzystywały swój potencjał i mogły rozwijać się wraz z krajem.

Artykuł 6

Lud sprawuje władzę państwową w formie demokracji bezpośredniej i demokracji przedstawicielskiej poprzez Zgromadzenie Narodowe, Rady Ludowe i inne organy państwowe.

Artykuł 7

1. Wybory przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego i delegatów Rad Ludowych przeprowadzane są na zasadach powszechności, równości, bezpośredniości i tajności głosowania.

2. Przedstawiciel Zgromadzenia Narodowego lub delegat Rady Narodowej może zostać pozbawiony mandatu przez wyborców, Zgromadzenie Narodowe lub Radę Ludową w przypadku, gdy nie jest już godny zaufania Ludu.

Artykuł 8

1. Państwo jest zorganizowane i działa w zgodzie z Konstytucją i ustawami, kieruje społeczeństwem na podstawie Konstytucji i ustaw oraz realizuje zasadę demokratycznego centralizmu.

2. Wszystkie organy państwowe, urzędnicy państwowi, funkcjonariusze i pracownicy publiczni winni okazywać szacunek Ludowi, sumiennie jemu służyć i utrzymywać bliski z nim kontakt, słuchać jego opinii i poddawać się jego nadzorowi; zdecydowanie zwalczać korupcję, marnotrawstwo i wszelkie przejawy biurokracji, arogancji i autorytaryzmu.

Artykuł 9

1. Wietnamski Front Ojczyźniany jest sojuszem politycznym i dobrowolnym związkiem organizacji politycznych, organizacji społeczno-politycznych i organizacji społecznych, a także osób reprezentujących ich klasę, warstwę społeczną, pochodzenie etniczne lub religię oraz Wietnamczyków przebywających poza granicami kraju.

Wietnamski Front Ojczyźniany stanowi polityczną bazę ludowego rządu; reprezentuje i chroni uzasadnione i zgodne z prawem interesy Ludu; skupia i podtrzymuje siłę wielkiej jedności narodowej, wdraża demokrację i promuje społeczne porozumienie; wykonuje nadzór społeczny i kontrolę; uczestniczy w budowaniu Partii, Państwa oraz w działaniach społeczeństwa w zakresie stosunków zagranicznych, przyczyniając się do budowy i obrony Ojczyzny.

2. Związek Zawodowy Wietnamu, Wietnamskie Stowarzyszenie Chłopskie, Komunistyczna Unia Młodzieży Hồ Chí Minh, Wietnamska Unia Kobiet i Stowarzyszenie Weteranów Wojen Wietnamskich są dobrowolnymi organizacjami społeczno-politycznymi ustanowionymi w celu reprezentowania oraz ochrony zgodnych z prawem uprawnień i uzasadnionych interesów swoich członków, a ponadto, wspólnie z innymi organizacjami członkowskimi, w ramach Wietnamskiego Frontu Ojczyźnianego, koordynują i jednoczą działania na rzecz Frontu.

3. Wietnamski Front Ojczyźniany, jego organizacje członkowskie i inne organizacje społeczne działają w ramach Konstytucji i ustaw. Państwo stwarza korzystne warunki dla działalności Wietnamskiego Frontu Ojczyźnianego, jego organizacji członkowskich oraz innych organizacji społecznych.

Artykuł 10

Wietnamski Związek Zawodowy jest społeczno-polityczną organizacją klasy robotniczej i pracowników powołaną na zasadzie dobrowolności, reprezentującą pracujących, chroniącą i dbającą o ich uzasadnione i zgodne z prawem interesy; uczestniczy w administrowaniu Państwem i zarządzaniu społeczno-gospodarczym; uczestniczy w badaniu, kontroli i nadzorze działań organów Państwa, organizacji, jednostek i przedsiębiorstw w sprawach dotyczących praw i obowiązków pracowników; zachęca i mobilizuje pracowników do nauki oraz doskonalenia kwalifikacji zawodowych i umiejętności, przestrzegania prawa oraz budowania i obrony Ojczyzny.

Artykuł 11

1. Ojczyzna Wietnamu jest święta i nienaruszalna.
2. Wszelkie działania przeciwko niepodległości, suwerenności, jedności i integralności terytorialnej lub przeciwko budowie i obronie Ojczyzny będą surowo karane.

Artykuł 12

Socjalistyczna Republika Wietnamu konsekwentnie realizuje politykę zagraniczną niepodległości, samodzielności, pokoju, przyjaźni, współpracy i rozwoju; dąży do wielostronnych i zróżnicowanych stosunków oraz do międzynarodowej integracji i współpracy opartej na poszanowaniu wzajemnej niezależności, suwerenności i integralności terytorialnej, nieingerowaniu w wewnętrzne sprawy stron oraz równości i wzajemnej korzyści; przestrzega Karty Narodów Zjednoczonych i traktatów, których Socjalistyczna Republika Wietnamu jest stroną; podejmuje działania jako przyjaciel, niezawodny partner i odpowiedzialny członek wspólnoty międzynarodowej w trosce o interesy narodowe, oraz przyczynia się do utrzymania pokoju, niepodległości narodowej, demokracji i postępu społecznego na świecie.

Artykuł 13

1. Flaga narodowa Socjalistycznej Republiki Wietnamu ma kształt prostokąta, którego szerokość wynosi dwie trzecie długości; pośrodku, na czerwonym tle znajduje się pięcioramienna złota gwiazda.
2. Godło narodowe Socjalistycznej Republiki Wietnamu ma kształt koła, pośrodku którego na czerwonym tle widnieje pięcioramienna złota gwiazda otoczona ryżowymi kłosami, poniżej znajduje się pół koła zębatego i napis „Socjalistyczna Republika Wietnamu”.
3. Hymnem narodowym Socjalistycznej Republiki Wietnamu jest muzyka i tekst pieśni „Tiến quân ca”.
4. Narodowym Dniem Socjalistycznej Republiki Wietnamu jest dzień Proklamacji Niepodległości, 2 września 1945 roku.
5. Stolicą Socjalistycznej Republiki Wietnamu jest Hanoi.

PRAWA CZŁOWIEKA –
PODSTAWOWE
PRAWA I OBOWIĄZKI
OBYWATELI

ROZDZIAŁ II

PRAWA CZŁOWIEKA – PODSTAWOWE PRAWA I OBOWIĄZKI OBYWATELI

Artykuł 14

1. W Socjalistycznej Republice Wietnamu prawa człowieka i obywatela w sferach politycznej, ekonomicznej, kulturalnej i społecznej są uznawane, szanowane, chronione i gwarantowane zgodnie z Konstytucją i ustawą.
2. Ograniczenie praw człowieka i praw obywatelskich może nastąpić jedynie zgodnie z ustawą, jeżeli jest to konieczne ze względu na obronność i bezpieczeństwo narodowe, porządek i bezpieczeństwo społeczne, moralność społeczną i dobrobyt.

Artykuł 15

1. Prawa obywateli są nierozdzielnie powiązane z obowiązkami obywateli.
2. Każdy jest zobowiązany do poszanowania praw innych osób.
3. Obowiązkiem obywateli jest wykonywanie zobowiązań wobec Państwa i społeczeństwa.
4. Wykonywanie praw człowieka i praw obywatelskich nie może naruszać interesów narodowych ani zgodnych z prawem i uzasadnionych praw i interesów innych osób.

Artykuł 16

1. Wszyscy ludzie są równi wobec prawa.
2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, obywatelskim, gospodarczym, kulturalnym lub społecznym.

Artykuł 17

1. Obywatel Socjalistycznej Republiki Wietnamu jest osoba posiadająca obywatelstwo wietnamskie.
2. Obywatel Wietnamu nie może zostać wydany i przekazany innemu państwu.

3. Obywatele Wietnamu mieszkający za granicą podlegają ochronie Państwa Socjalistycznej Republiki Wietnamu.

Artykuł 18

1. Wietnamczycy mieszkający za granicą stanowią nieodłączną część wietnamskiej wspólnoty narodowej.

2. Państwo Socjalistycznej Republiki Wietnamu zachęca i tworzy warunki dla Wietnamczyków mieszkających za granicą do zachowania i rozwijania tożsamości kulturowej narodu wietnamskiego, utrzymywania bliskich więzi z rodzinami, ich miejscami urodzenia oraz przyczyniania się do budowy Ojczyzny i Państwa.

Artykuł 19

Każdy ma prawo do życia. Życie ludzkie jest chronione prawem. Nikt nie może być bezprawnie pozbawiony życia.

Artykuł 20

1. Każdy ma prawo do nietykalności osobistej i gwarantowanej prawnie ochrony swojego życia, zdrowia, honoru i godności; nikt nie może być poddawany torturom, przemocy, przymusowi, karom cielesnym lub jakimkolwiek formom leczenia szkodzącym jego ciała i zdrowiu lub naruszającym jego honor i godność.

2. Nikt nie może być aresztowany bez decyzji sądu ludowego, decyzji lub zgody prokuratury ludowej, z wyjątkiem przypadków zatrzymania na gorącym uczynku przestępstwa. Aresztowanie, pozbawienie wolności lub zatrzymanie osoby określają przepisy prawa.

3. Każdy ma prawo do darowania swoich tkanek, narządów oraz przekazania ciała zgodnie z przepisami prawa. Eksperymenty medyczne, farmaceutyczne i naukowe lub jakiegokolwiek inne formy eksperymentów na ciele ludzkim wymagają zgody osoby, której dotyczą.

Artykuł 21

1. Każdy ma prawo do nienaruszalności życia prywatnego, tajemnicy osobistej i rodzinnej; prawo do ochrony swojego honoru i reputacji.

Bezpieczeństwo informacji dotyczących życia prywatnego, osobistych i rodzinnych tajemnic jest zagwarantowane w ustawie.

2. Każdy ma prawo do tajemnicy korespondencji, rozmów telefonicznych, telegramów i innych form komunikowania się.

Nikt nie może bezprawnie otwierać, kontrolować ani przejmować cudzej korespondencji, rozmów telefonicznych, telegramów ani innych form komunikowania się.

Artykuł 22

1. Każdy obywatel ma prawo do legalnego miejsca zamieszkania.

2. Każdy ma prawo do nienaruszalności swojego domu. Nikomu nie wolno wchodzić do domu innej osoby bez jej zgody.

3. Przeszukanie miejsca zamieszkania następuje w sposób określony w ustawie.

Artykuł 23

Obywatele mają prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terenie kraju oraz prawo do jego opuszczenia i powrotu do kraju z zagranicy. Korzystanie z tych uprawnień określają przepisy prawa.

Artykuł 24

1. Każdy ma prawo do wolności wyznania i religii, prawo do wyznawania jakiejkolwiek religii lub niewyznawania żadnej. Wszystkie religie są równe wobec prawa.

2. Państwo szanuje i chroni wolność wyznania i religii.

3. Nikt nie może naruszać wolności wyznania i religii, ani wykorzystywać przekonań lub religii w celu łamania przepisów prawa.

Artykuł 25

Obywatele mają prawo do wolności słowa i wolnej prasy oraz prawo dostępu do informacji, prawo do zgromadzeń, prawo do stowarzyszania się i demonstracji. Korzystanie z tych praw określają przepisy prawa.

Artykuł 26

1. Obywatele płci męskiej i żeńskiej mają równe prawa we wszystkich dziedzinach życia. Państwo podejmuje działania w celu zagwarantowania zasady równouprawnienia płci oraz zapewnia warunki do jej wprowadzenia w życie.
2. Państwo, społeczeństwo i rodzina stwarzają kobietom warunki do wszechstronnego rozwoju i wzmacniania ich roli w społeczeństwie.
3. Dyskryminacja ze względu na płeć jest zabroniona.

Artykuł 27

Każdy obywatel, który ukończył osiemnaście lat ma prawo do głosowania. Każdy obywatel, który ukończył dwadzieścia jeden lat ma prawo kandydować w wyborach do Zgromadzenia Narodowego lub Rad Ludowych. Realizację tych praw określa ustawa.

Artykuł 28

1. Obywatele mają prawo do uczestniczenia w zarządzaniu Państwem i kierowaniu społeczeństwem oraz uczestnictwa w dyskusjach i prezentacji rekomendacji organom państwowym w sprawach dotyczących ich wspólnoty, regionu i całego kraju.
2. Państwo tworzy obywatelom warunki do uczestniczenia w zarządzaniu Państwem i kierowaniu społeczeństwem, przyjmuje opinie i petycje obywateli i zajmuje wobec nich stanowisko w sposób jawny i przejrzysty.

Artykuł 29

Obywatele, którzy osiągną wiek 18 lat, mają prawo do głosowania w referendum przeprowadzanych przez Państwo.

Artykuł 30

1. Każdy ma prawo do składania skarg lub doniesień na bezprawne działania organów Państwa, organizacji lub osób, do właściwych organów, organizacji lub osób.
2. Właściwe organy państwowe, organizacje i osoby winny przyjmować i rozpatrywać skargi i doniesienia. Osoby poszkodowane

mają prawo do odszkodowania za straty materialne i psychiczne oraz do przywrócenia czci.

3. Surowo zabrania się mścić się na skarżących lub składających doniesienia, jak również nadużywać prawa do składania skarg i doniesień zawierających pomówienia lub fałszywe oskarżenia wobec innych osób.

Artykuł 31

1. Oskarżonego uważa się za niewinnego do czasu udowodnienia mu winy, zgodnie z przepisami prawa, i uprawomocnienia się wyroku sądu.

2. Oskarżony o popełnienie przestępstwa winien być osądzony przez sąd w czasie przewidzianym prawem, w sposób bezstronny i jawny. W przypadku wyłączenia jawności postępowania na podstawie odrębnych przepisów, wyrok winien być ogłoszony publicznie.

3. Nikt nie może być dwukrotnie sądzony za to samo przestępstwo.

4. Osoba aresztowana, pozbawiona wolności, tymczasowo zatrzymana, oskarżona o popełnienie przestępstwa, ścigana, w sprawie której toczy się śledztwo lub postawiona przed sądem za naruszenie prawa ma prawo do osobistej obrony, wyboru obrońcy lub innej osoby w celu swojej obrony.

5. Każdej osobie, która została bezprawnie aresztowana, pozbawiona wolności, tymczasowo zatrzymana, oskarżona o popełnienie przestępstwa, ścigana, w sprawie której toczy się śledztwo lub postawiona została przed sądem za naruszenie prawa, przysługuje zadośćuczynienie za straty materialne i psychiczne oraz prawo do przywrócenia czci. Każdy kto narusza przepisy dotyczące aresztowania, zatrzymania, pozbawienia wolności, wnoszenia oskarżeń, dochodzenia, ścigania, procesu lub wyroku sądowego, powodując w ten sposób szkody innym, podlega karze zgodnie z ustawą.

Artykuł 32

1. Każdy ma prawo do posiadania zgodnych z prawem dochodów, oszczędności, mieszkań, ruchomości, środków produkcji i akcji przedsiębiorstw lub innych podmiotów gospodarczych.

2. Prawo do własności prywatnej i prawo do dziedziczenia podlegają ochronie prawnej.

3. W przypadkach bezwzględnie koniecznych z uwagi na potrzeby obronne, bezpieczeństwo lub interes narodowy, w nagłych wypadkach lub w celu ochrony przed klęskami żywiołowymi, Państwo może dokonać przejęcia lub zarekwirować mienie osób fizycznych lub organizacji za odszkodowaniem, biorąc pod uwagę aktualne ceny rynkowe.

Artykuł 33

Każdy ma prawo do swobody przedsiębiorczości w tych sektorach i branżach, które nie są zabronione prawem.

Artykuł 34

Obywatele mają zagwarantowane prawo do zabezpieczenia społecznego.

Artykuł 35

1. Obywatele mają prawo do pracy, wyboru zawodu, zatrudnienia i miejsca pracy.
2. Pracownikom gwarantuje się równe i bezpieczne warunki pracy, prawo do wynagrodzenia i odpoczynku.
3. Dyskryminujące traktowanie, praca przymusowa lub zatrudnianie osób poniżej minimalnego wieku pracy jest surowo zabronione.

Artykuł 36

1. Mężczyźni i kobiety mają prawo do zawarcia małżeństwa i jego rozwiązywania. Małżeństwo musi być zgodne z zasadami dobrowolności, postępowości, monogamii, równości i wzajemnego szacunku między mężem i żoną.
2. Państwo chroni małżeństwo i rodzinę oraz interesy matek i dzieci.

Artykuł 37

1. Dzieci są pod ochroną, opieką i mają zapewnioną edukację przez Państwo, rodzinę i społeczeństwo. Dzieci mogą uczestniczyć

w sprawach ich dotyczących. Nękanie, prześladowanie, maltretowanie, porzucanie lub wykorzystywanie dzieci, jak również zmuszanie dzieci do pracy lub inne działania naruszające prawa dzieci są surowo zabronione.

2. Państwo, rodzina i społeczeństwo stwarzają młodym ludziom dogodne warunki do nauki, pracy, wypoczynku, rozwoju fizycznego i umysłowego oraz przyswajania norm moralnych, tradycji narodowej i świadomości obywatelskiej; winni oni być w awangardzie twórczej pracy i obrony narodowej.

3. Państwo, rodzina i społeczeństwo szanują i opiekują się ludźmi starszymi oraz wspierają ich rolę w dziele budowy Państwa i narodowej obrony.

Artykuł 38

1. Każdy ma prawo do ochrony i opieki zdrowotnej oraz do równości w korzystaniu z usług medycznych, a także obowiązek przestrzegania przepisów dotyczących profilaktyki chorób oraz badań lekarskich i leczenia.

2. Czyny zagrażające życiu lub zdrowiu innych osób i całej społeczności są surowo zabronione.

Artykuł 39

Obywatele mają prawo i obowiązek nauki.

Artykuł 40

Każdy ma prawo do prowadzenia badań naukowych lub technologicznych, twórczości literackiej lub artystycznej i czerpania korzyści płynących z tych działań.

Artykuł 41

Każdy ma prawo do korzystania z wartości kulturowych i dostępu do nich, uczestnictwa w życiu kulturalnym i korzystania z ośrodków kultury.

Artykuł 42

Obywatel ma prawo do określenia swojej przynależności etnicznej, posługiwania się językiem ojczystym i wyboru języka porozumiewania się.

Artykuł 43

Każdy ma prawo do życia w zdrowym środowisku, jak również ma obowiązek je chronić.

Artykuł 44

Obowiązkiem obywatela jest lojalność wobec Ojczyzny.

Zdrada Ojczyzny jest najcięższą zbrodnią.

Artykuł 45

1. Obrona Ojczyzny jest świętym obowiązkiem i zaszczytnym prawem obywateli.

2. Obywatele winni odbywać służbę wojskową i uczestniczyć w budowaniu ogólnonarodowej obrony.

Artykuł 46

Obywatele mają obowiązek przestrzegać Konstytucji i ustawodawstwa; uczestniczyć w ochronie bezpieczeństwa narodowego, ładu i bezpieczeństwa społecznego oraz przestrzegać zasad współżycia społecznego.

Artykuł 47

Każdy zobowiązany jest do płacenia podatków przewidzianych prawem.

Artykuł 48

Cudzoziemcy mieszkający w Socjalistycznej Republice Wietnamu winni przestrzegać wietnamskiej konstytucji i ustawodawstwa; ich życie, własność, prawa i prawowite interesy są chronione przez wietnamskie prawo.

Artykuł 49

Socjalistyczna Republika Wietnamu rozpatrzy udzielenie azylu cudzoziemcom prześladowanym za walkę o wolność, niepodległość narodową, socjalizm, demokrację i pokój lub pracę naukową.

GOSPODARKA,
SPOŁECZEŃSTWO,
KULTURA, EDUKACJA,
NAUKA, TECHNOLOGIA
I ŚRODOWISKO

ROZDZIAŁ III GOSPODARKA, SPOŁECZEŃSTWO, KULTURA, EDUKACJA, NAUKA, TECHNOLOGIA I ŚRODOWISKO

Artykuł 50

Socjalistyczna Republika Wietnamu buduje niezależną i samodzielną gospodarkę, w pełni wykorzystującą zasoby wewnętrzne oraz powiązania międzynarodowe i współpracę ściśle powiązane z rozwojem kultury, realizującą postęp społeczny i sprawiedliwość, ochronę środowiska, uprzemysłowienie i modernizację kraju.

Artykuł 51

1. Gospodarka Wietnamu jest ukierunkowaną na socjalizm gospodarką rynkową z wieloma formami własności i wielosektorową strukturą gospodarczą; wiodącą rolę odgrywa sektor gospodarki państwowej.
2. Wszystkie sektory gospodarki są ważnymi częściami gospodarki narodowej. Podmioty w różnych sektorach gospodarki są sobie równe, współpracują i konkurują ze sobą w granicach prawa.
3. Państwo zachęca i zapewnia korzystne warunki do inwestowania, produkcji i prowadzenia działalności gospodarczej; zrównoważony rozwój sektorów gospodarki przyczynia się do rozwoju kraju. Majątek osób i podmiotów zaangażowanych w działalność inwestycyjną, produkcyjną lub gospodarczą jest chroniony prawem i nie podlega nacjonalizacji.

Artykuł 52

Państwo rozwija i doskonali instytucje gospodarcze, reguluje gospodarkę, respektując zasady rynkowe; deleguje, przekazuje i decentralizuje uprawnienia w zakresie zarządzania Państwem; promuje regionalne powiązania gospodarcze, zapewniając jedność narodowej gospodarki.

Artykuł 53

Grunty, zasoby wodne, zasoby mineralne, zasoby morskie, przestrzeń powietrzna oraz inne zasoby naturalne oraz mienie będące inwestycją Państwa i przez nie zarządzane stanowią własność całego narodu i zarządzane są całościowo przez Państwo będące jego przedstawicielem.

Artykuł 54

1. Grunty są szczególnym zasobem narodowym i istotnym elementem dla rozwoju kraju i są zarządzane zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa.

2. Państwo przydziela lub dzierżawi grunty oraz uznaje prawa władania nimi przez organizacje i osoby fizyczne. Użytkownicy gruntów mogą przekazywać prawa do ich użytkowania oraz wykonywać swoje uprawnienia i obowiązki zgodnie z ustawą. Prawo do użytkowania gruntów jest chronione prawem.

3. Państwo może przejąć użytkowane przez organizacje lub osoby fizyczne grunty w przypadku nadzwyczajnej konieczności przewidzianej w ustawie, dla celów obrony narodowej i bezpieczeństwa, rozwoju społeczno-gospodarczego, w interesie krajowym lub publicznym. Przejęcie gruntów jest jawne i przejrzyste, a rekompensata za nie winna odpowiadać przepisom prawa.

4. Państwo może dokonać rekwizycji gruntów w przypadkach nadzwyczajnej konieczności przewidzianej ustawą, w celu wykonywania zadań w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa, w trakcie wojny, stanu wyjątkowego lub w celu zapobieżenia klęsce żywiołowej.

Artykuł 55

1. Budżet Państwa, rezerwa państwowa, państwowe fundusze finansowe i inne publiczne źródła finansowania są zarządzane przez Państwo w sposób zharmonizowany i winny być wykorzystywane zgodnie z prawem, wydajnie, sprawiedliwie, jawnie i przejrzysto.

2. Budżet Państwa składa się z budżetu centralnego i budżetów lokalnych. Budżet centralny odgrywa wiodącą rolę w zaspokajaniu

państwowych potrzeb w zakresie wydatków. Dochody i wydatki budżetu Państwa są oszacowywane i ustanawiane przepisami prawa.

3. Walutą Socjalistycznej Republiki Wietnamu jest Đồng wietnamski. Państwo zapewnia stabilność waluty narodowej.

Artykuł 56

Organy państwowe, organizacje i osoby fizyczne winny podejmować wysiłki w celu oszczędzania i zwalczania marnotrawstwa oraz zapobiegania i zwalczania korupcji w obszarach społeczno-gospodarczym i zarządzania Państwem.

Artykuł 57

1. Państwo zachęca i stwarza warunki organizacyjne dla przedsiębiorstw i osób fizycznych do tworzenia miejsc pracy.
2. Państwo chroni przyznane przez prawo uprawnienia i interesy pracowników i pracodawców oraz stwarza warunki dla ustanowienia postępowych, harmonijnych i stabilnych stosunków pracy.

Artykuł 58

1. Państwo podejmuje działania na rzecz zwiększenia ochrony i opieki zdrowotnej narodu, zapewnia powszechne ubezpieczenia zdrowotne oraz prowadzi politykę szczególnej opieki zdrowotnej wobec osób należących do mniejszości etnicznych oraz osób zamieszkujących obszary górskie, wyspy i obszary o wyjątkowo trudnych warunkach społeczno-gospodarczych.
2. Obowiązkiem Państwa, społeczeństwa i rodziny jest zapewnienie opieki i ochrony zdrowotnej matkom i dzieciom oraz realizacja planowania rodziny.

Artykuł 59

1. Państwo i społeczeństwo otaczają szacunkiem, honorują oraz nagradzają osoby o szczególnych zasługach dla kraju i wdrażają politykę preferencyjnego ich traktowania.
2. Państwo stwarza obywatelom równe szanse do korzystania z opieki społecznej, rozwija system zabezpieczenia społecznego

i prowadzi politykę wspierającą osoby starsze, niepełnosprawne, ubogie, a także inne osoby znajdujące się w trudnej sytuacji.

3. Państwo realizuje politykę rozwoju mieszkalnictwa i stwarza warunki do zapewnienia każdej osobie własnego mieszkania.

Artykuł 60

1. Państwo i społeczeństwo dbają o kreowanie i rozwój zaawansowanej wietnamskiej kultury, głęboko zakorzenionej w tożsamości narodowej i wyrażającej kulturową istotę ludzkości.

2. Państwo i społeczeństwo rozwijają literaturę i sztukę, aby zaspokoić różnorodne i zdrowe duchowe potrzeby Ludu; rozwijają środki masowego przekazu w celu zapewnienia ludziom dostępu do informacji, zapewnienia narodowej obrony i rozwoju kraju.

3. Państwo i społeczeństwo tworzą warunki do rozwoju zamożnych, postępowych i szczęśliwych wietnamskich rodzin; Wietnamczyków cechujących się dobrym zdrowiem, wysoką kulturą osobistą, patriotyzmem, poczuciem solidarności, podmiotowości i odpowiedzialności obywatelskiej.

Artykuł 61

1. Rozwój edukacji stanowi priorytet w polityce Państwa, która ma na celu podniesienie publicznych standardów intelektualnych, rozwój zasobów ludzkich i wspieranie talentów.

2. Państwo priorytetowo traktuje inwestycje i przyciąga inne źródła inwestycji na rzecz edukacji. Państwo sprawuje opiekę nad edukacją przedszkolną; zapewnia bezpłatną i obowiązkową edukację podstawową, stopniowo upowszechnia edukację na poziomie średnim; rozwija szkolnictwo wyższe i kształcenie zawodowe oraz wdraża racjonalne zasady w zakresie stypendiów i opłat szkolnych.

3. Państwo priorytetowo traktuje rozwój edukacji na obszarach górskich, na wyspach, na obszarach należących do mniejszości etnicznych oraz na obszarach o wyjątkowo trudnych warunkach społeczno-ekonomicznych, priorytetowo traktuje zatrudnienie i rozwój utalentowanych osób oraz stwarza warunki dla osób

niepełnosprawnych i ubogich, aby mogły uzyskać kształcenie i szkolenie zawodowe.

Artykuł 62

1. Rozwój nauki i technologii stanowi priorytet polityki Państwa, odgrywając kluczową rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju.
2. Państwo priorytetowo traktuje inwestycje i zachęca organizacje i osoby prywatne do inwestowania w badania, rozwój, transfer i efektywne wykorzystywanie osiągnięć naukowych i technologicznych; gwarantuje prawo do prowadzenia badań naukowych i technologicznych; chroni prawa własności intelektualnej.
3. Państwo stwarza każdemu warunki do uczestnictwa i czerpania korzyści z działalności naukowej i wykorzystania technologii.

Artykuł 63

1. Państwo realizuje politykę ochrony środowiska; zarządzania zasobami naturalnymi i korzystania z nich w sposób wydajny i zrównoważony; ochrony przyrody i różnorodności biologicznej oraz podejmuje inicjatywę w zakresie zapobiegania i zwalczania klęsk żywiołowych oraz reagowania na zmiany klimatu.
2. Państwo zachęca do wszelkich działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwoju i wykorzystania odnawialnej energii.
3. Organizacje i osoby fizyczne, które zanieczyszczają środowisko, wyczerpują zasoby naturalne bądź przyczyniają się do spadku różnorodności biologicznej winny być surowo karane i zobowiązane do naprawienia i rekompensaty szkody.

OBRONA OJCZYZNY

ROZDZIAŁ IV OBRONA OJCZYZNY

Artykuł 64

Obrona Socjalistycznej Republiki Wietnamu jest misją całego narodu.

Państwo jednoczy i wzmacnia bezpieczeństwo Ludu i bezpieczeństwo narodowe, którego rdzeń stanowią ludowe siły zbrojne, oraz wykorzystuje cały potencjał kraju, aby chronić Ojczyznę, tym samym przyczyniając się do obrony pokoju w regionie i na świecie.

Organy Państwa, organizacje i obywatele winni w pełni wykonywać zadania związane z obroną i bezpieczeństwem narodowym.

Artykuł 65

Ludowe siły zbrojne są całkowicie lojalne wobec Ojczyzny, Ludu, Partii i Państwa; strzegą niezależności, suwerenności, jedności, integralności terytorialnej Ojczyzny, bezpieczeństwa narodowego i porządku społecznego; chronią Lud, Partię, Państwo i ustrój socjalistyczny; wspólnie z mieszkańcami rozwijają kraj i wypełniają międzynarodowe zobowiązania.

Artykuł 66

Państwo tworzy rewolucyjną, regularną, dobrze wyszkoloną, sukcesywnie modernizowaną Armię Ludową, posiadającą stały i odpowiedni potencjał, liczne i potężne siły rezerwy oraz silne i znaczące jednostki samoobrony oraz milicji, kluczowe dla wykonywania zadań w obszarze obrony narodowej.

Artykuł 67

Państwo buduje rewolucyjną, regularną, dobrze wyszkoloną i sukcesywnie modernizowaną Policję Ludową, kluczową dla zapewnienia bezpieczeństwa narodowego, porządku społecznego oraz zwalczania i zapobiegania przestępczości.

Artykuł 68

Państwo wspiera ludowy patriotyzm i rewolucyjny heroizm, kształci ludność w zakresie narodowej obrony i bezpieczeństwa; buduje przemysł obronny i bezpieczeństwa; zapewnia odpowiednie wyposażenie ludowych sił zbrojnych i łączy narodową obronę i bezpieczeństwo z działaniami w dziedzinie gospodarki i odwrotnie; wdraża politykę wobec rodzin wojskowych, zapewnia materialne i duchowe wsparcie urzędnikom, żołnierzom, pracownikom i innym zatrudnionym, zgodnie z charakterem działań Armii Ludowej i Policji Ludowej; buduje potężne ludowe siły zbrojne, stale zwiększając ich zdolność obrony Ojczyzny.

ZGROMADZENIE
NARODOWE

ROZDZIAŁ V ZGROMADZENIE NARODOWE

Artykuł 69

Zgromadzenie Narodowe jest najwyższym organem przedstawicielskim Narodu i najwyższym organem władzy państwowej Socjalistycznej Republiki Wietnamu.

Zgromadzenie Narodowe realizuje uprawnienia konstytucyjne oraz sprawuje władzę ustawodawczą, decyduje o doniosłych sprawach kraju i sprawuje najwyższy nadzór nad działalnością Państwa.

Artykuł 70

Zgromadzenie Narodowe realizuje następujące zadania i uprawnienia:

1. Uchwala i zmienia Konstytucję; uchwała i nowelizuje ustawy.
2. Sprawuje najwyższą kontrolę nad przestrzeganiem Konstytucji, ustaw i uchwał Zgromadzenia Narodowego; rozpatruje sprawozdania z działalności Prezydenta, Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego, Rządu, Najwyższego Sądu Ludowego, Najwyższej Prokuratury Ludowej, Krajowej Rady Wyborczej, Państwowego Urzędu Kontroli i innych organów powoływanych przez Zgromadzenie Narodowe.
3. Decyduje o celach, zadaniach, polityce i podstawowych kierunkach rozwoju społeczno-gospodarczego kraju.
4. Decyduje o kierunkach polityki monetarnej i finansowej kraju; ustala, zmienia lub znosi podatki; decyduje o podziale dochodów i wydatków pomiędzy budżetem centralnym a budżetami lokalnymi; określa limit bezpieczeństwa dla długu publicznego; uchwała preliminarz budżetu Państwa i jego wykonanie oraz przyjmuje sprawozdanie z wykonania budżetu Państwa.
5. Decyduje o polityce Państwa wobec mniejszości etnicznych i religii.
6. Uchwala regulacje dotyczące organizacji i funkcjonowania Zgromadzenia Narodowego, Prezydenta, Rządu, Sądów Ludowych,

Prokuratur Ludowych, Krajowej Rady Wyborczej, Państwowego Urzędu Kontroli, lokalnych administracji i innych organów powoływanych przez Zgromadzenie Narodowe.

7. Wybiera, zwalnia albo odwołuje Prezydenta i Wiceprezydentów, Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, Zastępców Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, członków Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego, Przewodniczącego Rady ds. Etnicznych, przewodniczących Komisji Zgromadzenia Narodowego, Premiera, Prezesa Najwyższego Sądu Ludowego, Prokuratora Generalnego Najwyższej Prokuratury Ludowej, Przewodniczącego Krajowej Rady Wyborczej, Państwowego Audytora Generalnego, szefów innych organów powoływanych przez Zgromadzenie Narodowe; zatwierdza nominację, zwalnia i odwołuje ze stanowiska Wicepremierów, Ministrów i innych członków Rządu, sędziów Najwyższego Sądu Ludowego; akceptuje listę członków Rady Obrony i Bezpieczeństwa Narodowego oraz Krajowej Rady Wyborczej.

Po wyborze, Prezydent, Przewodniczący Zgromadzenia Narodowego, Premier, Prezes Najwyższego Sądu Ludowego składają przysięgę wierności Ojczyźnie, Narodowi i Konstytucji.

8. Decyduje o udzieleniu wotum zaufania osobom powołanym lub zatwierdzonym na stanowisko przez Zgromadzenie Narodowe.

9. Podejmuje decyzje w sprawie utworzenia lub zniesienia ministerstw lub organów szczebla ministerialnego; ustanawia, rozwiązuje, scala, dokonuje podziału oraz dostosowuje granice administracyjne prowincji i centralnie zarządzanych miast i specjalnych jednostek administracyjno-gospodarczych; ustanawia i rozwiązuje inne agencje zgodnie z Konstytucją i ustawami.

10. Uchyla akty Prezydenta, Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego, Rządu, Premiera, Najwyższego Sądu Ludowego i Najwyższej Prokuratury Ludowej sprzeczne z Konstytucją, ustawami i uchwałami Zgromadzenia Narodowego.

11. Decyduje o amnestii.

12. Ustanawia tytuły i stopnie w ludowych siłach zbrojnych, tytuły i stopnie w służbie dyplomatycznej oraz inne tytuły i stopnie państwowe; ustanawia ordery, medale i tytuły honorowe.

13. Decyduje w kwestii wojny i pokoju; decyduje o stanach wyjątkowych i innych specjalnych środkach mających na celu zapewnienie obrony i bezpieczeństwa narodowego.

14. Decyduje o głównych kierunkach polityki zagranicznej; ratyfikuje, decyduje o przystąpieniu do traktatów międzynarodowych lub o ich wypowiedzeniu, o ile dotyczą wojny lub pokoju, suwerenności narodowej, członkostwa Socjalistycznej Republiki Wietnamu w organizacjach międzynarodowych i regionalnych; o niezgodności międzynarodowych umów dotyczących praw człowieka, uprawnień i obowiązków obywateli oraz innych umów międzynarodowych z ustawami i uchwałami Zgromadzenia Narodowego.

15. Decyduje o przeprowadzeniu referendum.

Artykuł 71

1. Kadencja Zgromadzenia Narodowego trwa pięć lat.

2. Sześćdziesiąt dni przed wygaśnięciem kadencji Zgromadzenia Narodowego należy wybrać nowe Zgromadzenie Narodowe.

3. W szczególnych przypadkach Zgromadzenie Narodowe może skrócić lub wydłużyć swoją kadencję na wniosek Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego za zgodą co najmniej dwóch trzecich ogólnej liczby przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego. Przedłużenie kadencji Zgromadzenia Narodowego nie może trwać dłużej niż dwanaście miesięcy, z wyjątkiem przypadku wojny.

Artykuł 72

Przewodniczący Zgromadzenia Narodowego przewodniczy sesjom Zgromadzenia Narodowego; promulguje swoim podpisem Konstytucję, ustawy i uchwały Zgromadzenia Narodowego; kieruje pracą Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego; decyduje o stosunkach zewnętrznych Zgromadzenia Narodowego; utrzymuje relacje z przedstawicielami Zgromadzenia Narodowego.

Zastępcy Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego wspierają Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, wykonując zadania zlecone przez Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego.

Artykuł 73

1. Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego jest organem Zgromadzenia Narodowego pracującym stale.
2. Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego składa się z Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, Zastępców Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego i członków.
3. Zgromadzenie Narodowe decyduje o liczbie członków Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego. Członek Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego nie może być jednocześnie członkiem Rządu.
4. Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego wykonuje swoje zadania i uprawnienia do czasu wyboru nowego Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego przez nowo wybrane Zgromadzenie Narodowe.

Artykuł 74

Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego realizuje następujące uprawnienia i obowiązki:

1. Przygotowuje, zwołuje i przewodniczy sesjom Zgromadzenia Narodowego.
2. Wydaje dekrety w sprawach powierzonych mu przez Zgromadzenie Narodowe, dokonuje wykładni legalnej Konstytucji, ustaw i dekretów.
3. Nadzoruje wykonywanie Konstytucji, ustaw i uchwał Zgromadzenia Narodowego, dekretów i uchwał Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego; nadzoruje działania Rządu, Najwyższego Sądu Ludowego, Najwyższej Prokuratury Ludowej, Państwowego Urzędu Kontroli i innych agencji powoływanych przez Zgromadzenie Narodowe.
4. Wstrzymuje formalne ogłoszenie aktów Rządu, Premiera, Najwyższego Sądu Ludowego i Najwyższej Prokuratury Ludowej,

które w jego ocenie są sprzeczne z Konstytucją, ustawami i uchwałami Zgromadzenia Narodowego i przedkłada je Zgromadzeniu Narodowemu celem podjęcia na najbliższej sesji uchwały o ich uchyleniu; uchyla akty Rządu, Premiera, Najwyższego Sądu Ludowego i Najwyższej Prokuratury Ludowej, które są sprzeczne z dekretami i uchwałami Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego.

5. Kieruje, reguluje i koordynuje działania Rady ds. Etnicznych i Komisji Zgromadzenia Narodowego; kieruje pracą przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego i zapewnia im odpowiednie do tego warunki.

6. Proponuje Zgromadzeniu Narodowemu wybór, zwolnienie albo odwołanie Prezydenta, Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, Zastępców Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, członków Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego, Przewodniczącego Rady ds. Etnicznych, Przewodniczących Komisji Zgromadzenia Narodowego, Przewodniczącego Krajowej Rady Wyborczej, Państwowego Audytora Generalnego.

7. Nadzoruje i kieruje pracami Rad Ludowych; uchyla sprzeczne z Konstytucją, ustawami i aktami centralnych organów państwowych uchwały Rad Ludowych prowincji oraz miast podlegających centralnemu zarządzaniu; rozwiązuje Rady Ludowe prowincji lub miast podlegających centralnemu zarządzaniu w przypadkach, gdy powoduje to poważne szkody dla interesów ludności.

8. Decyduje o ustanowieniu, rozwiązaniu, połączeniu, podziale lub dostosowaniu terytoriów jednostek administracyjnych niższych od prowincjonalnych lub centralnie zarządzanych miast.

9. Decyduje o ustanowieniu i ogłoszeniu stanu wojennego w przypadkach, gdy Zgromadzenie Narodowe nie może się spotkać i przedstawia decyzję Zgromadzeniu Narodowemu do zatwierdzenia na najbliższej sesji.

10. Ogłasza całkowitą lub częściową mobilizację; ogłasza lub odwołuje stan wyjątkowy w całym kraju lub na określonym terenie.

11. Utrzymuje zewnętrzne relacje Zgromadzenia Narodowego.

12. Zatwierdza propozycje nominacji i odwołanie ambasadorów nadzwyczajnych i pełnomocnych.

13. Przeprowadza referenda, realizując decyzje Zgromadzenia Narodowego.

Artykuł 75

1. Rada ds. Etnicznych składa się z Przewodniczącego, Zastępców Przewodniczącego i członków; Przewodniczący Rady wybierany jest przez Zgromadzenie Narodowe; Zastępcy Przewodniczącego i członkowie Rady ds. Etnicznych podlegają akceptacji Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego.

2. Rada ds. Etnicznych bada i przedstawia Zgromadzeniu Narodowemu rekomendacje w sprawach dotyczących grup etnicznych; nadzoruje i kontroluje realizację polityki wobec grup etnicznych oraz realizację programów i planów dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego regionów górskich i terenów zamieszkałych przez mniejszości etniczne.

3. Przewodniczący Rady ds. Etnicznych zapraszany jest do udziału w posiedzeniu Rządu w sprawie realizacji polityki wobec grup etnicznych. Podejmując decyzje dotyczące grup etnicznych, Rząd winien skonsultować się z Radą ds. Etnicznych.

4. Rada ds. Etnicznych realizuje także inne zadania i uprawnienia, przewidziane dla Komisji Zgromadzenia Narodowego w art. 76 ust. 2.

Artykuł 76

1. Komisja Zgromadzenia Narodowego składa się z Przewodniczącego, Zastępców Przewodniczącego i członków. Przewodniczący Komisji wybierany jest przez Zgromadzenie Narodowe; Zastępcy Przewodniczącego i członkowie podlegają akceptacji Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego.

2. Komisje Zgromadzenia Narodowego rozpatrują projekty ustaw, propozycje ustaw i projekty innych aktów i sprawozdań przekazanych im przez Zgromadzenie Narodowe albo Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego; wykonują kompetencje nadzorcze

w ramach zadań i uprawnień określonych ustawą; przedstawiają rekomendacje w sprawach należących do zakresu ich działalności.

3. Decyzje o ustanowieniu i rozwiązaniu Komisji Zgromadzenia Narodowego podejmuje Zgromadzenie Narodowe.

Artykuł 77

1. Rada ds. Etnicznych oraz Komisje Zgromadzenia Narodowego mogą zwracać się do członków Rządu, Prezesa Najwyższego Sądu Ludowego, Prezesa Najwyższej Prokuratury Ludowej, Państwowego Audytora Generalnego i innych podmiotów o składanie sprawozdań, wyjaśnień lub dostarczenie dokumentów dotyczących rozpatrywanych przez nie spraw. Podmioty, do których skierowano zapytania, mają obowiązek udzielenia odpowiedzi.

2. Organy Państwa mają obowiązek zapoznania się z propozycjami przedstawionymi im przez Radę ds. Etnicznych oraz Komisje Zgromadzenia Narodowego i udzielenia na nie odpowiedzi.

Artykuł 78

W razie potrzeby Zgromadzenie Narodowe powołuje tymczasową Komisję do rozpatrzenia projektu i zajęcia stanowiska lub do zbadania konkretnej sprawy.

Artykuł 79

1. Przedstawiciele Zgromadzenia Narodowego reprezentują wolę i dążenia mieszkańców swojego okręgu wyborczego oraz całego kraju.

2. Przedstawiciele Zgromadzenia Narodowego winni utrzymywać ścisły kontakt z wyborcami oraz podlegają ich nadzorowi; zbierają i uczciwie przekazują ich opinie i dążenia Zgromadzeniu Narodowemu i innym zainteresowanym organom państwowym i organizacjom; utrzymują stały kontakt z wyborcami i informują ich o swoich dokonaniach; udzielają odpowiedzi na prośby i petycje wyborców; monitorują i dbają o terminowe rozstrzygnięcia w sprawie skarg i doniesień oraz wspierają obywateli i udzielają im rad w korzystaniu przez nich z prawa do składania skarg i wniosków.

3. Przedstawiciele Zgromadzenia Narodowego zapoznają obywateli z Konstytucją i ustawodawstwem oraz mobilizują ich do korzystania z uprawnień i wykonywania obowiązków w nich zwartych.

Artykuł 80

1. Przedstawiciele Zgromadzenia Narodowego mają prawo składania zapytań do Prezydenta, Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, Premiera, Ministrów i innych członków Rządu, Prezesa Najwyższego Sądu Ludowego, Prokuratora Generalnego Najwyższej Prokuratury Ludowej i Państwowego Audytora Generalnego.

2. Podmioty, do których skierowano zapytanie, winny udzielić na nie odpowiedzi przed Zgromadzeniem Narodowym podczas trwania sesji Zgromadzenia Narodowego, a w czasie przerwy między sesjami na posiedzeniu Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego. W razie potrzeby Zgromadzenie Narodowe lub Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego może wyrazić zgodę na udzielenie odpowiedzi na piśmie.

3. Przedstawiciele Zgromadzenia Narodowego mogą żądać od organów państwowych, organizacji lub osób fizycznych dostarczenia informacji i dokumentów związanych z zadaniami tych organów, organizacji lub osób. Kierujący organami Państwa, organizacjami lub innymi podmiotami winni odpowiadać na zapytania przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego w terminie ustawowo przewidzianym.

Artykuł 81

Przedstawiciela Zgromadzenia Narodowego nie wolno aresztować, zatrzymywać, przetrzymywać ani ścigać bez zgody Zgromadzenia Narodowego, a w okresie gdy Zgromadzenie Narodowe nie obraduje, bez zgody Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego. W przypadku gdy przedstawiciel Zgromadzenia Narodowego popełnił przestępstwo i został tymczasowo zatrzymany, organ, który podjął decyzję o zatrzymaniu, winien bezzwłocznie zgłosić tę sprawę Zgromadzeniu Narodowemu lub Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego w celu rozpatrzenia i podjęcia decyzji.

Artykuł 82

1. Przedstawiciele Zgromadzenia Narodowego winni należycie wykonywać swoje zadania, mają oni prawo do bycia członkiem Rady ds. Etnicznych oraz Komisji Zgromadzenia Narodowego.
2. Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego, Premier, Wicepremierzy, Ministrowie, kierujący organami szczebla ministerialnego i inne agencje państwowe winny stworzyć przedstawicielom Zgromadzenia Narodowego niezbędne warunki do wykonywania ciężących na nich uprawnień i obowiązków.
3. Państwo zapewnia środki na finansowanie działalności przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego.

Artykuł 83

1. Sesje Zgromadzenia Narodowego są jawne. W razie konieczności lub na wniosek Prezydenta, Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego, Premiera lub co najmniej jednej trzeciej ogólnej liczby przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego, Zgromadzenie Narodowe może podjąć decyzję o wyłączeniu jawności obrad.
2. Zgromadzenie Narodowe zbiera się dwa razy w roku. Na wniosek Prezydenta, Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego, Premiera lub co najmniej jednej trzeciej ogólnej liczby przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego, Zgromadzenie Narodowe zwołuje sesję nadzwyczajną. Sesje Zgromadzenia Narodowego zwołuje Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego.
3. Pierwsza sesja nowo wybranego Zgromadzenia Narodowego zostaje zwołana nie później niż sześćdziesiąt dni od daty wyborów przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego. Pierwszej sesji przewodniczy Przewodniczący poprzedniego Zgromadzenia Narodowego do momentu wyboru Przewodniczącego przez nowe Zgromadzenie Narodowe.

Artykuł 84

1. Prezydent, Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego, Rada ds. Etnicznych, Komisje Zgromadzenia Narodowego, Rząd, Najwyższy Sąd Ludowy, Najwyższa Prokuratura Ludowa, Państwowy

Urząd Kontroli, Komitet Centralny Wietnamskiego Frontu Ojczyźnianego i centralne organy organizacji członkowskich Frontu mają prawo przedkładać Zgromadzeniu Narodowemu projekty ustaw lub projekty dekretów Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego.

2. Przedstawiciele Zgromadzenia Narodowego mają prawo przedkładać Zgromadzeniu Narodowemu lub Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego propozycje ustaw i dekretów lub projekty ustaw i dekretów.

Artykuł 85

1. Ustawy i uchwały Zgromadzenia Narodowego winny być uchwalane przez ponad połowę ogólnej liczby przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego; uchwalenie Konstytucji, jej zmiany lub podjęcie decyzji w sprawie skrócenia albo przedłużenia kadencji Zgromadzenia Narodowego oraz pozbawienie mandatu przedstawiciela Zgromadzenia Narodowego wymagają zatwierdzenia większością co najmniej dwóch trzecich przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego.

Dekrety i uchwały Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego winny być przyjęte przez ponad połowę ogólnej liczby członków Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego.

2. Ustawy i dekreta winny być promulgowane w ciągu piętnastu dni od daty ich uchwalenia, chyba że Prezydent wniesie o ponowne rozpatrzenie dekretu.

PREZYDENT

ROZDZIAŁ VI PREZYDENT

Artykuł 86

Prezydent jest głową Państwa i reprezentuje Socjalistyczną Republikę Wietnamu zarówno w sprawach wewnętrznych, jak i zagranicznych.

Artykuł 87

Prezydenta wybiera Zgromadzenie Narodowe spośród swoich członków.

Prezydent jest odpowiedzialny przed Zgromadzeniem Narodowym i składa jemu sprawozdanie ze swojej działalności.

Kadencja Prezydenta jest tożsama z kadencją Zgromadzenia Narodowego. Po wygaśnięciu kadencji Zgromadzenia Narodowego Prezydent kontynuuje wykonywanie swoich kompetencji do czasu wyboru Prezydenta przez nowe Zgromadzenie Narodowe.

Artykuł 88

Do Prezydenta należą następujące obowiązki i uprawnienia:

1. Dokonuje promulgacji Konstytucji, ustaw i dekretów; może zwrócić się do Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego o ponowne rozpatrzenie dekretów w ciągu dziesięciu dni; w przypadku ponownego uchwalenia dekretów przez Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego w niezmienionej postaci, Prezydent może przedłożyć sprawę do rozpatrzenia przez Zgromadzenie Narodowe na jego najbliższej sesji.
2. Przedstawia Zgromadzeniu Narodowemu wniosek o wybór, zwolnienie albo odwołanie ze stanowiska Wiceprezydenta lub Premiera, a także, wykonując uchwały podjęte przez Zgromadzenie Narodowe, powołuje, zwalnia i odwołuje Wicepremierów, Ministrów i innych członków Rządu.
3. Przedstawia Zgromadzeniu Narodowemu wniosek o wybór, zwolnienie i odwołanie ze stanowiska Prezesa Najwyższego Sądu

Ludowego, Prokuratora Generalnego Najwyższej Prokuratury Ludowej; wykonując uchwały Zgromadzenia Narodowego, powołuje, zwalnia i odwołuje ze stanowiska sędziów Najwyższego Sądu Ludowego; powołuje, zwalnia i odwołuje ze stanowiska Zastępcę Prezesa Najwyższego Sądu Ludowego, sędziów innych sądów, Zastępców Prokuratora Generalnego i prokuratorów Najwyższej Prokuratury Ludowej; korzysta z prawa łaski i, wykonując uchwałę Zgromadzenia Narodowego, ogłasza powszechną amnestię.

4. Decyduje o przyznaniu medali, odznaczeń i nagród państwowych i państwowych tytułów honorowych; decyduje o przyznaniu wietnamskiego obywatelstwa, zrzeczeniu się go, przywróceniu bądź pozbawieniu.

5. Jest zwierzchnikiem ludowych sił zbrojnych i sprawuje przewodnictwo w Radzie Obrony i Bezpieczeństwa Narodowego; decyduje o odznaczeniu, awansie, degradacji, pozbawieniu stopni wojskowych generała, kontradmirała, wiceadmirała i admirała; mianuje, zawiesza i odwołuje Szefa Sztabu Generalnego, Dyrektora Departamentu Ogólnego Politycznego Wietnamskiej Armii Ludowej; wykonując uchwały Zgromadzenia Narodowego lub Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego, podejmuje decyzje o ogłoszeniu albo odwołaniu stanu wojennego; wykonując uchwały Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego, zarządza ogólną lub częściową mobilizację; ogłasza lub znosi stan wyjątkowy; w przypadku niemożności zebrania się Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego ogłasza albo znosi stan wyjątkowy na terenie całego kraju lub jego części.

6. Przyjmuje zagranicznych ambasadorów nadzwyczajnych i pełnomocnych; wykonując uchwały Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego, powołuje i odwołuje nadzwyczajnych i pełnomocnych ambasadorów Socjalistycznej Republiki Wietnamu; decyduje o przyznaniu tytułu i rangi ambasadorom; negocjuje i podpisuje w imieniu Państwa umowy międzynarodowe; przedkłada Zgromadzeniu Narodowemu do ratyfikacji decyzje w sprawie przystąpienia do lub wypowiedzenia umowy międzynarodowej przewidzianej w art. 70 ust. 14; decyduje o ratyfikacji, przystąpieniu do lub wygaśnięciu innych umów międzynarodowych w imieniu Państwa.

Artykuł 89

1. Rada Obrony i Bezpieczeństwa Narodowego składa się z Przewodniczącego, Zastępców Przewodniczącego i innych członków zatwierdzonych przez Zgromadzenie Narodowe z nominacji Prezydenta Państwa.

Rada Obrony i Bezpieczeństwa Narodowego działa w sposób kolegialny i podejmuje decyzje większością głosów.

2. Rada Obrony i Bezpieczeństwa Narodowego przedkłada Zgromadzeniu Narodowemu decyzje w sprawie stanu wojny, a w przypadku niemożności zebrania się Zgromadzenia Narodowego, przedkładane są one do rozstrzygnięcia Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego; mobilizuje wszystkie siły i potencjał kraju do obrony Ojczyzny; wykonuje specjalne zadania i uprawnienia wyznaczone przez Zgromadzenie Narodowe w przypadku wojny; decyduje o udziale ludowych sił zbrojnych w działaniach mających na celu utrzymanie pokoju w regionie i na świecie.

Artykuł 90

Prezydent Socjalistycznej Republiki Wietnamu może uczestniczyć w posiedzeniach Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego i posiedzeniach Rządu.

Prezydent może wezwać Rząd do zwołania posiedzenia w celu przedyskutowania spraw, które Prezydent uzna za istotne dla wykonywania swoich obowiązków i uprawnień.

Artykuł 91

Prezydent wydaje polecenia i decyzje w celu wykonywania swoich obowiązków i uprawnień.

Artykuł 92

Wiceprezydent Socjalistycznej Republiki Wietnamu wybierany jest przez Zgromadzenie Narodowe spośród członków Zgromadzenia Narodowego.

Wiceprezydent Socjalistycznej Republiki Wietnamu wspiera Prezydenta w wykonywaniu zadań i może być upoważniony przez Prezydenta do wykonywania zadań w jego imieniu.

Artykuł 93

W sytuacji gdy Prezydent nie może piastować urzędu przez dłuższy czas, Wiceprezydent Socjalistycznej Republiki Wietnamu wykonuje obowiązki Prezydenta.

W przypadku wakatu na stanowisku Prezydenta Wiceprezydent Socjalistycznej Republiki Wietnamu wykonuje obowiązki Prezydenta do czasu wyboru nowego Prezydenta przez Zgromadzenie Narodowe.

RZĄD

ROZDZIAŁ VII

RZĄD

Artykuł 94

Rząd jest najwyższym organem administracji państwowej Socjalistycznej Republiki Wietnamu, sprawującym władzę wykonawczą jako organ wykonawczy Zgromadzenia Narodowego.

Rząd jest odpowiedzialny przed Zgromadzeniem Narodowym i składa sprawozdania ze swojej działalności Zgromadzeniu Narodowemu, Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego oraz Prezydentowi.

Artykuł 95

1. W skład Rządu wchodzi Premier, Wicepremierzy, Ministrowie i kierujący organami szczebla ministerialnego.

O strukturze i liczbie członków Rządu decyduje Zgromadzenie Narodowe.

Rząd działa kolegalnie i podejmuje decyzje większością głosów.

2. Premier kieruje Rządem i odpowiada przed Zgromadzeniem Narodowym za działania Rządu i powierzone mu zadania; składa sprawozdania z prac Rządu i Premiera Zgromadzeniu Narodowemu, Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego i Prezydentowi.

3. Wicepremierzy wspierają Premiera w wykonywaniu zadań powierzonych im przez Premiera i odpowiadają za nie przed Premierem. W przypadku nieobecności Premiera, pracami Rządu kieruje wyznaczony przez Premiera Wicepremier.

4. Ministrowie i kierujący organami szczebla ministerialnego ponoszą osobistą odpowiedzialność przed Premierem, Rządem i Zgromadzeniem Narodowym za przydzielone im obszary i pola działania, wspólnie z innymi członkami Rządu ponoszą odpowiedzialność zbiorową za pracę całego Rządu.

Artykuł 96

Rząd ma następujące obowiązki i uprawnienia:

1. Koordynowanie działań mających na celu wprowadzenie w życie Konstytucji, ustaw i uchwał Zgromadzenia Narodowego, dekretów i uchwał Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego, zarządzeń i decyzji Prezydenta.

2. Inicjowanie i formułowanie polityk, których założenia przedstawiane są Zgromadzeniu Narodowemu i Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego w celu podjęcia decyzji, lub podejmowanie decyzji zgodnie z uprawnieniami Rządu w celu wykonywania zadań i uprawnień określonych w niniejszym artykule; przedkładanie Zgromadzeniu Narodowemu projektów aktów prawnych, projektów budżetu Państwa i innych projektów; przedkładanie projektów dekretów Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego.

3. Skoordynowane zarządzanie gospodarką, kulturą, społeczeństwem, edukacją, opieką zdrowotną, nauką, technologią, środowiskiem, informacją, komunikacją, sprawami zagranicznymi, obroną, bezpieczeństwem narodowym, porządkiem i bezpieczeństwem społecznym; organizowanie powszechnej lub częściowej mobilizacji, podejmowanie niezbędnych działań koniecznych do ogłoszenia stanu wyjątkowego i innych niezbędnych środków w celu obrony Ojczyzny oraz ochrony życia i własności ludności.

4. Przedstawianie Zgromadzeniu Narodowemu propozycji utworzenia lub likwidacji ministerstw, organów szczebla ministerialnego; ustanawianie, znoszenie, łączenie, podział lub dostosowanie granic administracyjnych prowincji i miast centralnie zarządzanych, specjalnych jednostek administracyjno-gospodarczych; przedkładanie Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego do decyzji propozycji ustanowienia, zniesienia, połączenia, podziału lub dostosowania granic jednostek administracyjnych prowincji i miast zarządzanych centralnie.

5. Jednolite zarządzanie administracją państwową; kierowanie kadrami, urzędnikami i funkcjonariuszami publicznymi w organach

Państwa; organizowanie inspekcji i kontroli pracy, rozpatrywanie i rozstrzyganie skarg i donosów, zapobieganie i zwalczanie biurokracji i korupcji w aparacie państwowym; kierowanie pracą ministerstw, organów szczebla ministerialnego, agencji rządowych i Komitetów Ludowych na wszystkich szczeblach; kierowanie i kontrolowanie Rad Ludowych we wdrażaniu przez nie dokumentów organów rządowych najwyższych szczebli; tworzenie warunków dla Rad Ludowych do wykonywania zadań i uprawnień określonych ustawą.

6. Ochrona praw i interesów Państwa i społeczeństwa, praw człowieka i praw obywatelskich; zapewnienie porządku społecznego i bezpieczeństwa.

7. Organizowanie negocjacji i podpisywanie umów międzynarodowych w imieniu Państwa na podstawie upoważnienia Prezydenta, decydowanie o podpisaniu, przystąpieniu do, zatwierdzeniu lub rozwiązaniu umów międzynarodowych w imieniu Rządu, z wyjątkiem umów międzynarodowych, które mają być przedłożone Zgromadzeniu Narodowemu do ratyfikacji, zgodnie z art. 70 ust. 14; ochrona interesów Państwa i uzasadnionych interesów wietnamskich organizacji i obywateli w obcych krajach.

8. Współpraca z Komitetem Centralnym Wietnamskiego Frontu Ojczyźnianego i centralnymi agendami organizacji społeczno-politycznych w wykonywaniu zadań i uprawnień Rządu.

Artykuł 97

Kadencja Rządu odpowiada kadencji Zgromadzenia Narodowego. Po wygaśnięciu kadencji Zgromadzenia Narodowego, Rząd kontynuuje pracę do czasu, aż nowe Zgromadzenie Narodowe utworzy nowy Rząd.

Artykuł 98

Premier jest wybierany przez Zgromadzenie Narodowe spośród przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego.

Premier ma następujące zadania i uprawnienia:

1. Kieruje pracami Rządu; wyznacza kierunki polityk i podejmuje działania mające na celu egzekwowanie prawa.

2. Kieruje i ponosi odpowiedzialność za funkcjonowanie systemu administracji państwowej od szczebla centralnego do lokalnego, zapewniając spójność i przejrzystość działań administracji państwowej.

3. Przedstawia Zgromadzeniu Narodowemu do zatwierdzenia wnioski o powołanie, zwolnienie lub odwołanie Wicepremierów, Ministrów i innych członków Rządu; powołuje, zwalnia i odwołuje wice ministrów i równych im rangą funkcjonariuszy ministerstw oraz organów szczebla ministerialnego; zatwierdza wybór, zwolnienie, delegowanie i odwołanie przewodniczących i wiceprzewodniczących Komitetów Ludowych prowincji i miast zarządzanych centralnie.

4. Zawiesza wprowadzenie w życie lub uchyla akty wydawane przez Ministrów, kierujących organami szczebla ministerialnego, Rady Ludowe i Przewodniczących Komitetów Ludowych prowincji i miast zarządzanych centralnie, sprzeczne z Konstytucją, ustawami i innymi aktami centralnych organów państwowych. Wstrzymuje wykonanie uchwał Rad Ludowych prowincji lub miast zarządzanych centralnie, które są sprzeczne z Konstytucją, ustawami i aktami centralnych organów państwowych, jednocześnie wnioskując do Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego o ich unieważnienie.

5. Decyduje, kieruje negocjacjami i rozstrzyga o warunkach na jakich podpisuje się i przystępuje do umów międzynarodowych wchodzących w zakres zadań i uprawnień Rządu; odpowiada za wdrażanie traktatów, których Socjalistyczna Republika Wietnamu jest sygnatariuszem.

6. Informuje Naród za pośrednictwem środków masowego przekazu o ważnych sprawach należących do kompetencji Rządu i Premiera.

Artykuł 99

1. Ministrowie i kierujący organami szczebla ministerialnego wchodzi w skład Rządu, stoją na czele swoich ministerstw lub organów szczebla ministerialnego oraz kierują ich pracami;

odpowiadają za administrowanie Państwem w powierzonych im dziedzinach i działach; organizują i monitorują wykonywanie ustaw w powierzonych im dziedzinach i sektorach i na obszarze całego Państwa.

2. Ministrowie i kierujący organami szczebla ministerialnego składają sprawozdania ze swojej pracy Rządowi i Premierowi oraz informują Naród o istotnych sprawach związanych ze swoją działalnością.

Artykuł 100

Rząd, Premier, Ministrowie i kierujący organami szczebla ministerialnego wydają akty prawne w celu wykonywania swoich zadań i uprawnień, kontrolują wdrażanie tych aktów oraz doprowadzają do stanu zgodności z prawem akty z nim niezgodne, zgodnie z ustawą.

Artykuł 101

Przewodniczący Komitetu Centralnego Wietnamskiego Frontu Ojczyźnianego oraz szefowie centralnych organów organizacji społeczno-politycznych mogą być zapraszani do udziału w posiedzeniach Rządu dotyczących istotnych spraw.

SĄDY LUDOWE
I PROKURATURA
LUDOWA

ROZDZIAŁ VIII SĄDY LUDOWE I PROKURATURA LUDOWA

Artykuł 102

1. Sądy Ludowe są organami sędziowskimi Socjalistycznej Republiki Wietnamu i sprawują władzę sędziowską.
2. Sądy Ludowe tworzą Najwyższy Sąd Ludowy i inne sądy ustanowione ustawą.
3. Sądy Ludowe obowiązane są stać na straży sprawiedliwości, praw człowieka, praw obywatelskich, ustroju socjalistycznego, interesów Państwa oraz praw i uzasadnionych prawnie interesów osób i organizacji.

Artykuł 103

1. Z wyjątkiem postępowania w trybie uproszczonym, ławnicy uczestniczą w postępowaniach prowadzonych przez Sądy Ludowe w pierwszej instancji.
2. W trakcie postępowania sędziowie i ławnicy są niezawisli i podlegają tylko prawu. Ingerencja organów państwowych, organizacji społecznych i osób fizycznych w przebieg postępowania prowadzonego przez sędziów i ławników jest surowo zabroniona.
3. Sądy Ludowe odbywają rozprawy jawnie. W szczególnych przypadkach wymagających ochrony tajemnic państwowych, zachowania dobrych obyczajów i tradycji narodu, ochrony małoletnich lub życia prywatnego, na uzasadniony wniosek strony Sąd Ludowy może przeprowadzić rozprawę w zamkniętym trybie.
4. Z wyjątkiem postępowania w trybie uproszczonym, Sądy Ludowe rozpatrują sprawy kolegialnie i podejmują decyzje większością głosów.
5. W postępowaniu należy przestrzegać zasady kontrydiktoryjności.
6. Gwarantuje się system dwuinstancyjności.

7. Gwarantuje się prawo oskarżonego lub oskarżonych do obrony oraz prawo zainteresowanych stron do ochrony ich uzasadnionych interesów.

Artykuł 104

1. Najwyższy Sąd Ludowy jest najwyższym organem sędziowskim Socjalistycznej Republiki Wietnamu.
2. Najwyższy Sąd Ludowy sprawuje nadzór nad pracą innych sądów, chyba że ustawa stanowi inaczej.
3. Najwyższy Sąd Ludowy dokonuje całościowej oceny praktyki orzeczniczej sądów, zapewniając jednolite stosowanie prawa w postępowaniach sądowych.

Artykuł 105

1. Kadencja Prezesa Najwyższego Sądu Ludowego odpowiada kadencji Zgromadzenia Narodowego. Powołanie, zwolnienie, odwołanie i kadencję prezesów innych sądów określa ustawa.
2. Prezes Najwyższego Sądu Ludowego odpowiada przed Zgromadzeniem Narodowym i jemu też składa sprawozdanie ze swojej działalności. W okresie pomiędzy sesjami Zgromadzenia Narodowego odpowiada i składa sprawozdanie ze swojej pracy Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego oraz Prezydentowi. System sprawozdawczości obowiązujący prezesów innych sądów określa ustawa.
3. Tryb powoływania, zatwierdzania, zwalniania, odwoływania i kadencję sędziów, a także tryb wyboru i kadencję ławników określa ustawa.

Artykuł 106

Wyroki i postanowienia Sądów Ludowych mające moc prawną są respektowane przez organy Państwa, organizacje i osoby fizyczne i winny być w pełni przez nie wykonywane.

Artykuł 107

1. Prokuratury Ludowe wykonują prawo ścigania oraz nadzorują działalność sądowniczą.
2. Prokuratury Ludowe tworzą Najwyższa Prokuratura Ludowa i inne prokuratury określone ustawą.
3. Prokuratury Ludowe mają obowiązek chronić prawo, prawa człowieka, prawa obywatelskie, ustrój socjalistyczny, interesy państwa oraz uzasadnione prawnie interesy organizacji i osób fizycznych, przyczyniając się w ten sposób do zapewnienia ścisłego i jednolitego przestrzegania ustawodawstwa.

Artykuł 108

1. Kadencja Prokuratora Generalnego Najwyższej Prokuratury Ludowej odpowiada kadencji Zgromadzenia Narodowego. Tryb powoływania, zwalniania, odwoływania i kadencję prokuratorów stojących na czele innych prokuratur, a także prokuratorów określa ustawa.
2. Prokurator Generalny Najwyższej Prokuratury Ludowej jest odpowiedzialny przed Zgromadzeniem Narodowym i składa mu sprawozdanie ze swojej pracy. W okresie pomiędzy sesjami Zgromadzenia Narodowego odpowiada i składa sprawozdanie ze swojej pracy Stałemu Komitetowi Zgromadzenia Narodowego oraz Prezydentowi. System sprawozdawczości prokuratorów stojących na czele innych prokuratur określa ustawa.

Artykuł 109

1. Prokuraturami Ludowymi kierują prokuratorzy stojący na ich czele. Podlegają oni prokuratorowi stojącemu na czele Prokuratury Ludowej wyższego szczebla. Prokuratorzy stojący na czele prokuratur niższych szczebli podlegają jednolitemu kierownictwu Prokuratora Generalnego Najwyższej Prokuratury Ludowej.
2. Wykonując prawo do wniesienia oskarżenia lub nadzorowania działalności sądowniczej, prokurator przestrzega prawa i podlega nadzorowi prokuratora stojącego na czele Prokuratury Ludowej.

LOKALNA ADMINISTRACJA

ROZDZIAŁ IX LOKALNA ADMINISTRACJA

Artykuł 110

1. Jednostki administracyjne Socjalistycznej Republiki Wietnamu są określone następująco:

Kraj podzielony jest na prowincje oraz miasta zarządzane centralnie.

Prowincja podzielona jest na dystrykty, miasta i miasta prowincjonalne; miasta zarządzane centralnie podzielone są na dystrykty miejskie, dystrykty wiejskie, miasta i równorzędne jednostki administracyjne.

Dystrykt wiejski jest podzielony na gminy i miasteczka; miasto i miasto prowincjonalne podzielone jest na okręgi i gminy; dystrykt miejski podzielony jest na okręgi.

Specjalne jednostki administracyjno-gospodarcze tworzone są przez Zgromadzenie Narodowe.

2. Ustanowienie, rozwiązanie, konsolidacja, podział lub dostosowanie granic jednostki administracyjnej winny być skonsultowane z lokalną ludnością i przeprowadzone zgodnie z procedurą przewidzianą ustawą.

Artykuł 111

1. Administracje lokalne zorganizowane są w jednostki administracyjne Socjalistycznej Republiki Wietnamu.

2. Administracja lokalna na wszystkich poziomach składa się z Rady Ludowej i Komitetu Ludowego, z uwzględnieniem charakteru obszarów wiejskich, obszarów miejskich, wysp lub specjalnych jednostek administracyjno-gospodarczych określonych ustawą.

Artykuł 112

1. Administracje lokalne organizują i zapewniają na swoim terenie wdrażanie w życie Konstytucji i ustawodawstwa; decydują

o lokalnych kwestiach określonych ustawami i poddają się kontroli i nadzorowi organów państwowych wyższych szczebli.

2. Zadania i uprawnienia administracji lokalnych określa się na podstawie podziału kompetencji między organami państwowymi szczebla centralnego i lokalnego oraz między samorządami na każdym poziomie administracji lokalnej.

3. W razie potrzeby, administracjom lokalnym mogą zostać przekazane określone zadania organów państwowych wyższego szczebla wraz ze środkami koniecznymi do wykonywania tych zadań.

Artykuł 113

1. Rada Ludowa jest lokalnym organem władzy państwowej reprezentującym wolę i aspiracje miejscowej ludności i posiadającym nad nią zwierzchnictwo; wybierana jest przez miejscową ludność i odpowiada przed nią oraz przed organami władzy państwowej wyższych szczebli.

2. Rada Ludowa podejmuje decyzje w sprawach lokalnych przewidzianych ustawą; nadzoruje na swoim terenie przestrzeganie Konstytucji, ustaw oraz własnych aktów prawnych.

Artykuł 114

1. Komitet Ludowy jest organem wykonawczym Rady Ludowej i terenowym organem administracji państwowej, wybierany jest przez Radę Ludową tego samego szczebla i odpowiada przed Radą Ludową oraz organami administracji wyższych szczebli.

2. Komitet Ludowy zapewnia wdrażanie w życie Konstytucji i ustawodawstwa na swoim terenie i wdraża uchwały Rady Ludowej oraz wykonuje zadania powierzone jej przez organy państwowe wyższych szczebli.

Artykuł 115

1. Delegaci do Rady Ludowej reprezentują wolę i dążenia miejscowej ludności; utrzymują bliskie więzi z wyborcami, podlegają ich nadzorowi, spotykają się z nimi, informując ich o swojej działalności i działaniach Rady Ludowej, odpowiadają na ich prośby

i petycje; analizują i kontrolują rozstrzyganie skarg i doniesień. Delegat do Rady Ludowej ma za zadanie mobilizowanie miejscowej ludności do wdrażania w życie Konstytucji, ustawodawstwa, polityki Państwa oraz uchwał Rady Ludowej oraz inspirowanie ludności do udziału w zarządzaniu Państwem.

2. Delegat do Rady Ludowej ma prawo zadawać pytania Przewodniczącemu lub innym członkom Komitetu Ludowego, Prezesowi Sądu Ludowego, prokuratorowi stojącemu na czele Prokuratury Ludowej i kierującym organami Komitetu Ludowego. Funkcjonariusze, do których skierowano zapytania, winni udzielić Radzie Ludowej odpowiedzi w terminie przewidzianym ustawą. Delegat do Rady Ludowej ma prawo składać wnioski do lokalnych organów państwowych, organizacji i jednostek. Szefowie tych organów, organizacji lub jednostek winni przyjąć delegata Rady Ludowej i rozpatrzyć kwestie podniesione w jego wniosku oraz udzielić odpowiedzi.

Artykuł 116

1. Rada Ludowa i Komitet Ludowy składają sprawozdania na temat lokalnej sytuacji Wietnamskiemu Frontowi Ojczyźnianemu i organizacjom masowym, zapoznają się z opiniami i propozycjami tych organizacji na rzecz wzmocnienia administracji lokalnej i rozwoju społeczno-gospodarczego; koordynują działania z Wietnamskim Frontem Ojczyźnianym i organizacjami masowymi w zachęcaniu ludności do współdziałania z Państwem w wykonywaniu zadań w obszarze społeczno-gospodarczym, obrony narodowej i bezpieczeństwa na danym terenie.

2. Przewodniczący Wietnamskiego Frontu Ojczyźnianego i szefowie organizacji społeczno-politycznych na danym terenie mogą zostać zaproszeni na sesje Rady Ludowej i na posiedzenia Komitetu Ludowego tego samego szczebla, w celu omówienia doniosłych problemów społeczności.

KRAJOWA RADA
WYBORCZA
I PAŃSTWOWY URZĄD
KONTROLI

ROZDZIAŁ X

KRAJOWA RADA WYBORCZA I PAŃSTWOWY URZĄD KONTROLI

Artykuł 117

1. Krajowa Rada Wyborcza jest organem powoływanym przez Zgromadzenie Narodowe i odpowiada za organizację wyborów przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego, kieruje i koordynuje wybory delegatów do Rad Ludowych wszystkich szczebli.
2. Krajowa Rada Wyborcza składa się z Przewodniczącego, Zastępców Przewodniczącego oraz członków.
3. Szczegóły organizacji oraz zadania i uprawnienia Krajowej Rady Wyborczej oraz liczbę jej członków określa ustawa.

Artykuł 118

1. Państwowy Urząd Kontroli jest organem powoływanym przez Zgromadzenie Narodowe, działa niezależnie, zgodnie z prawem i kontroluje zarządzanie finansami publicznymi i mieniem oraz ich wykorzystanie.
2. Państwowy Auditor Generalny przewodniczy Państwowemu Urzędowi Kontroli i jest wybierany przez Zgromadzenie Narodowe. Kadencję Państwowego Audytora Generalnego określa ustawa.

Państwowy Auditor Generalny odpowiada przed Zgromadzeniem Narodowym i przedstawia mu sprawozdania z wyników audytu i swojej działalności. W okresie pomiędzy sesjami Zgromadzenia Narodowego Państwowy Auditor Generalny odpowiada przed Stałym Komitetem Zgromadzenia Narodowego i składa mu sprawozdania ze swojej działalności.
3. Szczegóły organizacji, konkretne zadania i uprawnienia Państwowego Urzędu Kontroli określa ustawa.

MOC PRAWNA
KONSTYTUCJI
I ZMIANA KONSTYTUCJI

ROZDZIAŁ XI MOC PRAWNA KONSTYTUCJI I ZMIANA KONSTYTUCJI

Artykuł 119

1. Konstytucja jest fundamentalnym i najwyższym prawem Socjalistycznej Republiki Wietnamu.

Wszelkie inne akty prawne winny być zgodne z Konstytucją.

Wszelkie naruszenia Konstytucji zostaną usunięte.

2. Zgromadzenie Narodowe i jego organy, Prezydent, Rząd, Sądy Ludowe, Prokuratury Ludowe, inne organy państwowe oraz cały Naród winni chronić Konstytucji.

Tryb ochrony Konstytucji określa ustawa.

Artykuł 120

1. Prezydent, Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego, Rząd lub co najmniej jedna trzecia ogólnej liczby przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego mogą zawnioskować uchwalenie nowej Konstytucji lub jej zmianę. Uchwalenie nowej Konstytucji lub jej zmiana wymaga zgody co najmniej dwóch trzecich ogólnej liczby przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego.

2. Zgromadzenie Narodowe powołuje Konstytucyjny Komitet Redakcyjny. O składzie i liczbie członków, zadaniach i kompetencjach Konstytucyjnego Komitetu Redakcyjnego decyduje Zgromadzenie Narodowe na wniosek Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego.

3. Konstytucyjny Komitet Redakcyjny sporządza projekt Konstytucji, zbiera opinie Ludu na temat projektu i przedkłada je Zgromadzeniu Narodowemu.

4. Konstytucję uważa się za uchwaloną, gdy zagłosuje za nią co najmniej dwie trzecie ogólnej liczby przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego. O przeprowadzeniu referendum w sprawie Konstytucji decyduje Zgromadzenie Narodowe.

5. O terminie publikacji i wejściu w życie Konstytucji decyduje Zgromadzenie Narodowe.

STARANIEM BIBLIOTEKI SEJMOWEJ UKAZAŁY SIĘ KONSTYTUCJE:

Albanii [z 1991 r.] wyd. 1997, 2000, [z 1998 r.] 2001

Andory [z 1993 r.] wyd. 2014

Arabii Saudyjskiej [akty konstytucyjne z lat 1992–1993] wyd. 2019

Australii [z 1900 r., ze zm., ostatnia z 29 VII 1977 r.] wyd. 2014

Austrii [z 1920 r. w wersji z 1929 r., ostatnia zmiana z 28 VI 2002 r.] wyd. 2004

Belgii [z 1831 r., tekst jedn. z 1994 r.] wyd. 1996, [ze zm., ostatnia z 22 XII 2008 r.] 2010, [ze zm., ostatnia z 17 III 2021 r.] 2022

Brazylii [z 1988 r., ze zm., ostatnia z 30 VI 2004 r.] wyd. 2004

Bułgarii [z 1991 r., ze zm., ostatnia z 6 II 2007 r.] wyd. 2012

Chile [z 1980 r., ze zm., ostatnia z 6 III 2012 r.] wyd. 2012

Chorwacji [z 1990 r.] wyd. 1995, [ze zm., ostatnia z 28 III 2001 r.] 2007

Cypru [z 1960 r., wg stanu prawnego na 31 V 2012 r.] wyd. 2013

Czarnogóry [z 2007 r. ze zm., ostatnia z 31 VII 2013 r.] wyd. 2023

Czech [z 1992 r.] wyd. 1994, 2000

Danii [z 1953 r.] wyd. 2002

Estonii [z 1992 r.] wyd. 1997, 2000

Filipin [z 1987 r.] wyd. 2019

Finlandii [z 1919 r.] wyd. 1997, [z 1999 r.] wyd. 2003

Francji [z 1958 r., ze zm., ostatnia z 22 II 1996 r.] wyd. 1997, 2000 [ze zm., ostatnia z 28 III 2003 r.] 2005

Grecji [z 1975 r., ze zmianą z 6 III 1986 r.] wyd. 1992, [wg stanu prawnego na 1 VII 2005 r.] 2005

Gruzji [z 1995 r., ze zm., ostatnia z 4 X 2013 r.] wyd. 2015

Hiszpanii [z 1978 r.] wyd. 1993, [ze zmianą z 27 VIII 1992 r.] 2008

Holandii [z 1814 r., ze zm., ostatnia z 21 III 2002 r.] wyd. 2003

Indii [z 1949 r., ze zm., ostatnia z 25 I 2020 r.] wyd. 2020

Indonezji [z 1945 r., ze zm., ostatnia z 11 VIII 2002 r.] wyd. 2021

Irlandii [z 1937 r., ze zm., ostatnia z 24 VI 2004 r.] wyd. 2006

Islandii [z 1944 r., ze zm., ostatnia z 1 VII 1999 r.] wyd. 2009

Izraela [ustawy zasadnicze z lat 1948–1994] wyd. 2001

Japonii [z 1946 r.] wyd. 2014

Kanady [akty konstytucyjne z roku 1867 i 1982 wg stanu prawnego na 1 IV 1996 r.] wyd. 1998

Kenii [z 2010 r.] wyd. 2017

Liechtensteinu [z 1921 r., ze zm., ostatnia z 25 XI 2011 r.] wyd. 2013

Litwy [z 1992 r.] wyd. 1994, 2000, [ze zm., ostatnia z 13 VII 2004 r.] 2006

Luksemburga [z 1868 r., ze zm., ostatnia z 24 VI 2005 r.] wyd. 2006

Łotwy [z 1922 r., wg stanu prawnego na 15 X 1998 r.] wyd. 2001

Macedonii [z 1992 r.] wyd. 1999

Malty [z 1964 r., wg stanu prawnego na 1 IX 2007 r.] wyd. 2007

Maroka [z 2011 r.] wyd. 2015

Moldawii [z 1994 r., ze zm., ostatnia z 14 VII 2006 r.] wyd. 2014

Monako [z 1962 r., ze zm., ostatnia z 2 IV 2002 r.] wyd. 2012

Niemiec [z 1949 r., ze zm., ostatnia z 28 VIII 2006 r.] wyd. 2008

Norwegii [z 1814 r., ze zm., ostatnia z 19 VI 1992 r.] wyd. 1996

Nowej Zelandii [akty konstytucyjne z lat 1975–2003] wyd. 2018

Portugalii [z 1976 r., ze zm., ostatnia z 20 IX 1997 r.] wyd. 2000

Republiki Południowej Afryki [z 1997 r., ze zm., ostatnia z 6 X 2003 r.] wyd. 2006

Rosji [z 1993 r.] wyd. 2000

Rumunii [z 1991 r.] wyd. 1996

Serbii [z 2006 r.] wyd. 2018

Słowacji [z 1992 r.] wyd. 1993, [ze zm., ostatnia z 23 II 2001 r.] 2003

Słowenii [z 1991 r.] wyd. 1994, [ze zm., ostatnia z 27 VI 2006 r.] 2009

Stanów Zjednoczonych Ameryki [z 1787 r., z uwzgl. poprawki 27. z 1992 r.] wyd. 2002

Szwajcarii [z 1999 r.] wyd. 2000

Szwecji [z 1974 r.] wyd. 1991, [tekst jedn. z 1998 r.] 2000

Tunezji [z 2022 r.] wyd. 2024

Turcji [z 1982 r.] wyd. 2013

Ukrainy [z 1996 r.] wyd. 1999

Watykanu [akty z lat 1920-2000] wyd. 2008

Węgier [z 1949 r., tekst jedn. z 1990 r.] wyd. 1992, 1996, [ze zm., ostatnia z 30 V 2001 r.] 2002; Ustawa Zasadnicza Węgier [z 2011 r., uzup. o Postanowienia przejściowe z 30 XII 2011 r.] wyd. 2012, [ze zm., ostatnia z 26 IX 2013 r.] 2015

Włoch [z 1947 r., ze zm., ostatnia z 30 V 2003 r.] wyd. 2004

Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej [akty z lat 1297-2006] wyd. 2010

Texty konstytucji państw członkowskich UE, wg stanu prawnego na 1 lipca 2011 r., ukazały się w tomie **Konstytucje państw Unii Europejskiej**, pod red. W. Staśkiewicza, Warszawa 2011